EUROPOS CENTRINIS BANKAS

EUROSISTEMA

LT **ECB-PUBLIC**

EUROPOS CENTRINIO BANKO NUOMONĖ

2017 m. gruodžio 1 d.

dėl Tarptautinio valiutos fondo fiskalinės agentūros funkcijos suteikimo Lietuvos bankui

(CON/2017/53)

Įžanga ir teisinis pagrindas

2017 m. lapkričio 20 d. Europos Centrinis Bankas (toliau – ECB) gavo Lietuvos banko prašymą (po susirašinėjimo su Finansų ministerija) pateikti nuomonę dėl įstatymo dėl Lietuvos Respublikos narystės Tarptautiniame valiutos fonde projekto (toliau – įstatymo projektas).

ECB kompetencija teikti nuomonę grindžiama Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 127 straipsnio 4 dalimi ir 282 straipsnio 5 dalimi, taip pat Tarybos sprendimo 98/415/EB[1] 2 straipsnio 1 dalies trečia įtrauka, nes įstatymo projektas susijęs su Lietuvos banku. Vadovaudamasi Europos Centrinio Banko darbo reglamento 17 straipsnio 5 dalies pirmuoju sakiniu, Valdančioji taryba priėmė šią nuomonę.

1. Įstatymo projekto paskirtis

1.1 Šio įstatymo paskirtis – nustatyti su Lietuvos Respublikos naryste Tarptautiniame valiutos fonde (toliau – TVF) susijusių įsipareigojimų vykdymo principus ir tvarką.

1.2 Įstatymo projekte numatyta, kad sprendimus dėl Lietuvos Respublikos kvotos TVF dydžio keitimo priima Lietuvos Respublikos Seimas.

1.3 Įstatymo projekte taip pat numatyta: a) pagal Tarptautinio valiutos fondo steigimo sutarties (toliau – TVF steigimo sutartis) V straipsnio 1 dalį Lietuvos bankas yra TVF fiskalinė agentūra ir Lietuvos Respublikos vardu vykdo TVF finansines operacijas, o Lietuvos bankas šioms finansinėms operacijoms vykdyti naudoja savo finansinį turtą; b) pagal TVF steigimo sutarties XIII straipsnio 2 dalies a punktą Lietuvos bankas yra TVF depozitoriumas; c) Lietuvos Respublikai TVF skirtos specialiosios skolinimosi teisės (SST) yra Lietuvos banko oficialiųjų užsienio atsargų, kurios yra valdomos, naudojamos ir jomis disponuojama Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo[2] nustatyta tvarka, dalis; d) Lietuvos bankas sprendžia dėl dalyvavimo TVF finansinėse iniciatyvose, kurioms būtų naudojamas Lietuvos banko finansinis turtas; ir e) dėl Lietuvos Respublikos dalyvavimo TVF finansinėse iniciatyvose, kurioms būtų naudojamos valstybės biudžeto lėšos, sprendžia Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

1.4 Įstatymo projekte numatyta, kad Lietuvos Respublikai TVF valdytojų valdyboje atstovauja Lietuvos banko valdybos pirmininkas – TVF valdytojas ir finansų ministras – pakaitinis TVF valdytojas.

---

1 1998 m. birželio 29 d. Tarybos sprendimas 98/415/EB dėl nacionalinių institucijų konsultavimosi su Europos Centriniu Banku teisės akto projekto nuostatų klausimais (OL L 189, 1998 7 3, p. 42).

2 Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymas, Nr. I-678, Valstybės žinios, 1994-12-23, Nr. 99-1957.

Įstatymo projekte taip pat numatyta, kad Lietuvos bankas ir Finansų ministerija tarpusavyje nustatyta tvarka bendradarbiauja, derina Lietuvos Respublikos poziciją ir keičiasi informacija visais su Lietuvos Respublikos naryste ir atstovavimu TVF susijusiais klausimais.

1.5 Galiausiai įstatymo projekte numatyta, kad per 30 darbo dienų nuo šio įstatymo projekto įsigaliojimo Lietuvos bankas perima iš Finansų ministerijos teises ir įsipareigojimus, susijusius su TVF fiskalinės agentūros funkcijų vykdymu ir grąžina į valstybės biudžetą Finansų ministerijos už Lietuvos Respublikos kvotą TVF sumokėtų lėšų sumą, atitinkančią TVF sąskaitų Nr. 1 ir Nr. 2, esančių Lietuvos banke, likutį šio įstatymo projekto įsigaliojimo dieną.

2. Nauji Lietuvos banko uždaviniai

2.1 Nors Lietuvos bankas jau yra TVF depozitoriumas[3], įstatymo projektu smarkiai išplečiamas jo vaidmuo, vykdant Lietuvos įsipareigojimus pagal TVF steigimo sutartį ir jam suteikiami tam tikri nauji su TVF susiję uždaviniai.

2.2 ECB pabrėžia, kad siūlomas uždavinių suteikimas Europos centrinių bankų sistemai (ECBS) priklausančiam nacionaliniam centriniam bankui (NCB) vertintinas atsižvelgiant į Sutarties 123 straipsnyje įtvirtintą piniginio finansavimo draudimą. Šio draudimo prasme Tarybos reglamento (EB) Nr. 3603/93[4] 1 straipsnio 1 dalies b punkto ii įtraukoje numatytos „bet kurios kitos formos kredito galimybės“ reiškia, *inter alia*, „bet kokį valstybinio sektoriaus įsipareigojimų finansavimą per trečiąsias šalis“.

Vienas iš svarbiausių piniginio finansavimo draudimo, kurio negalima pažeisti, tikslų – užtikrinti, kad valstybės narės laikytųsi patikimos biudžeto politikos[5]. Todėl nacionaliniams centriniams bankams draudžiama patikėti uždavinį finansuoti priemones, už kurias paprastai atsako valstybės narės ir kurios finansuojamos ne nacionalinių centrinių bankų lėšomis, bet iš šių valstybių narių biudžeto šaltinių. Norint nustatyti, ką reiškia valstybinio sektoriaus įsipareigojimų finansavimas per trečiąsias šalis (toks finansavimas gali pasireikšti centrinio banko teikiamu finansavimu tiems uždaviniams, kurie nepatenka į centrinio banko uždavinių sritį), svarbu kiekvienu konkrečiu atveju įvertinti, ar nacionalinio centrinio banko vykdytinas uždavinys laikytinas centrinio banko uždaviniu ar vyriausybės uždaviniu, tai yra uždaviniu, už kurio vykdymą atsako valstybės narės. Kitaip tariant būtina imtis atitinkamų apsaugos priemonių, kad piniginio finansavimo draudimo tikslas – užtikrinti patikimą valstybės narės biudžeto politiką, būtų įvykdytas.

2.3 Naudodamasi jai suteikta nuožiūra, įgyvendinant šią pareigą, Valdančioji taryba, vadovaudamasi Sutarties 271 straipsnio d dalimi ir Europos centrinių bankų sistemos ir Europos centrinio banko statuto (toliau – ECBS statutas) 35 straipsnio 6 dalimi, ir norėdama užtikrinti nacionalinių centrinių bankų įsipareigojimų pagal Sutartį vykdymą, patvirtino atitinkamus saugiklius, t.y. kriterijus, pagal kuriuos galima nustatyti, kas patenka į valstybinio sektoriaus įsipareigojimų sritį Reglamento (EB)

---

3 Žr. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. balandžio 14 d. nutarimo Nr. 264 „Dėl įstojimo į Tarptautinį valiutos fondą ir Pasaulio banką“ 2 punktą.

4 1993 m. gruodžio 13 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 3603/93, nustatantis apibrėžimus, susijusius su Sutarties 104 ir 104b (1) straipsniuose numatytų draudimų taikymu (OL L 332, 1993 12 31, p. 1).

5 Sutarties 123 straipsniu taip pat siekiama palaikyti kainų stabilumą ir stiprinimas centrinių bankų nepriklausomumas.

Nr. 3603/93 1 straipsnio 1 dalies b punkto ii įtraukos prasme, kitaip tariant, kas sudaro vyriausybės uždavinį, t.y.:

Pirma, centrinio banko uždaviniams visų pirma priskiriami uždaviniai, susiję su ECB ir nacionaliniams centriniams bankams pagal Sutartį ir ECBS statutą suteiktais uždaviniais. Šie uždaviniai visų pirma apibrėžti Sutarties 127 straipsnio 2, 5 ir 6 dalyje, 128 straipsnio 1 dalyje ir ECBS statuto 22 straipsnyje ir 25 straipsnio 1 dalyje.

Antra, kadangi pagal ECBS statuto 14 straipsnio 4 dalį nacionaliniams centriniams bankams leidžiama vykdyti „kitas funkcijas“, nėra savaime draudžiama nustatyti naujus uždavinius, t.y. uždavinius, nesusijusius su nacionaliniams centriniams bankams suteiktais uždaviniais. Vis dėlto nauji nacionalinio centrinio banko vykdomi, tačiau jam nebūdingi uždaviniai, ar uždaviniai, aiškiai vykdomi vyriausybės ar kitų valstybinio sektoriaus subjektų vardu ir jų interesais, laikytini vyriausybės uždaviniais.

Trečia, svarbus kriterijus pagal kurį galima pripažinti naują uždavinį nebūdingu nacionaliniam centriniam bankui arba uždaviniu, kuris aiškiai vykdomas valstybės ar kitų viešojo sektoriaus subjektų vardu ir interesais, – tai šio uždavinio poveikis atitinkamo nacionalinio centrinio banko instituciniam, finansiniam ir asmeniniam nepriklausomumui.

Konkrečiai derėtų atsižvelgti į šiuos aspektus:

a) ar vykdant naują uždavinį kyla interesų konfliktai su esamais centrinio banko uždaviniais, jei šie konfliktai nėra tinkamai sprendžiami, o naujas uždavinys nebūtinai prisideda prie esamų centrinio banko uždavinių vykdymo. Jei kartais kiltų esamų ir naujų uždavinių interesų konfliktas, svarbu turėti pakankamas apsaugos priemones tokiam konfliktui sušvelninti. Naujo ir esamų centrinio banko uždavinių papildomumo nederėtų aiškinti plečiamai, norint išvengti neriboto papildomų uždavinių sąrašo. Tokį papildomumą taip pat derėtų vertinti atsižvelgiant į tokių uždavinių finansavimą;

b) ar nesant naujų finansinių išteklių naujo uždavinio vykdymas yra neproporcingas palyginti su nacionalinio centrinio banko finansiniais ar organizaciniais pajėgumais ir gali neigiamai paveikti jo pajėgumą tinkamai vykdyti esamus centrinio banko uždavinius;

c) ar naujų uždavinių vykdymas atitinka nacionalinio centrinio banko institucinę sąrangą, atsižvelgiant į centrinio banko nepriklausomumo ir atskaitomybės aplinkybes;

d) ar vykdant naują uždavinį kyla reikšminga finansinė rizika;

e) ar dėl naujo uždavinio vykdymo nacionalinio centrinio banko sprendimus priimančių organų nariams kyla neproporcinga politinė rizika ir ar toks vykdymas gali paveikti šių narių asmeninį nepriklausomumą ir konkrečiai ECBS statuto 14 straipsnio 2 dalyje įtvirtintą kadencijos garantiją.

2.4 Atsižvelgiant į išdėstytus kriterijus, kitose dalyse vertinama, ar nauji Lietuvos banko uždaviniai atitinka piniginio finansavimo draudimą.

2.4.1 *Uždaviniai, susiję su ECB ir nacionaliniams centriniams bankams pagal Sutartį ir ECBS statutą suteiktais uždaviniais*

Pagal sutartis pripažįstamas nacionalinių centrinių bankų ir ECB vaidmuo santykiuose su TVF. Vieni iš pagrindinių ECBS uždavinių – laikyti ir valdyti valstybių narių oficialiąsias užsienio valiutos atsargas[6]. Remiantis ECBS statutu, ECB ir nacionaliniai centriniai bankai prireikus gali užmegzti ryšius su tarptautinėmis organizacijomis ir atlikti visų tipų banko sandorius su tokiomis organizacijomis, įskaitant skolinimosi ir skolinimo operacijas[7]. ECB ir nacionaliniai centriniai bankai gali veikti kaip *inter alia* centrinės valdžios fiskaliniai agentai[8]. Nacionaliniams centriniams bankams leidžiama atlikti sandorius vykdant savo įsipareigojimus tarptautinėms organizacijoms[9]. ECB gali laikyti ir valdyti rezervines pozicijas TVF ir SST bei numatyti tokių lėšų sutelkimą[10]. Atsižvelgiant į tai, nauji uždaviniai, kuriuos numatoma suteikti Lietuvos bankui, yra susiję su ECB ir nacionaliniams centriniams bankams pagal Sutartį ir ECBS statutą suteiktais uždaviniais.

2.4.2 *Uždaviniai, laikomi netipiniais nacionalinio centrinio banko uždaviniais*

ECB atkreipia dėmesį, kad nacionaliniai centriniai bankai yra svarbūs Eurosistemai ir ECBS, nes atstovauja savo atitinkamoms šalims santykiuose su TVF pagal TVF šalims suteiktos narystės struktūrą. Remiantis TVF steigimo sutarties V straipsnio 1 dalimi[11], kiekviena valstybė narė privalo skirti instituciją ryšiams su TVF palaikyti. Daugelyje euro zonos valstybių narių tokiomis institucijomis yra paskirti nacionaliniai centriniai bankai. Be to, nacionaliniai centriniai bankai vaidina svarbų vaidmenį, nes jie atstovauja savo valstybėms narėms TVF sprendimus priimančiuose organuose. Daugumos atskirų euro zonos valstybių narių[12] nacionalinių centrinių bankų valdytojai TVF valdytojų valdyboje eina tos valstybės narės valdytojo pareigas, o likusių nacionalinių centrinių bankų valdytojai eina pakaitinių TVF valdytojų valdybos narių pareigas. Be to, esama kelių atvejų, kai nacionalinio centrinio banko valdytojas yra pakaitinis Tarptautinio pinigų ir finansų komiteto (IMFC) narys. Taip pat nemažai nacionalinių centrinių bankų yra įsitraukę į atrankos procedūrą, renkant vykdomąjį direktorių, atstovaujantį jų valstybei TVF vykdomojoje valdyboje, ir atrenkant atitinkamą pakaitinį vykdomąjį direktorių (arba direktorius), kurį (arba kuriuos) turi paskirti išrinktas vykdomasis direktorius, o kai kuriais atvejais dėl atrankos sprendžia nacionaliniai centriniai bankai. Tokiomis aplinkybėmis nauji Lietuvos bankui įstatymo projektu suteikiami uždaviniai nėra laikytini netipiniais nacionalinio centrinio banko uždaviniais

2.4.3 *Uždaviniai, aiškiai vykdomi vyriausybės vardu ir jos išimtiniais interesais*

TVF narėmis yra valstybės. TVF steigimo sutarties V straipsnio 1 dalyje yra numatyta, kad kiekviena narė su Fondu palaiko ryšį tik per savo iždą, centrinį banką, valiutos stabilizavimo fondą ar kitą panašią fiskalinę agentūrą, o Fondas tvarko reikalus tik su šiomis institucijomis arba per jas.

---

6 Žr. Sutarties 127 straipsnio 2 dalies trečią įtrauką.

7 Žr. ECBS statuto 23 straipsnio pirmą ir ketvirtą įtraukas.

8 Žr. ECBS statuto 21 straipsnio 2 dalį.

9 Žr. ECBS statuto 31 straipsnio 1 dalį.

10 Žr. ECBS statuto 30 straipsnio 5 dalį.

11 Žr. TVF steigimo sutarties V straipsnio 1 dalį, kurioje numatyta, kad kiekviena narė su Fondu palaiko ryšį tik per savo iždą, centrinį banką, valiutos stabilizavimo fondą ar kitą panašią fiskalinę agentūrą, o Fondas tvarko reikalus tik su šiomis institucijomis arba per jas.

12 Taip šiuo metu yra Belgijoje, Estijoje, Vokietijoje, Latvijoje, Lietuvoje, Nyderlanduose, Austrijoje, Slovakijoje, Slovėnijoje, Suomijoje ir Portugalijoje.

Tuo tikslu įstatymo projektu Lietuvos bankas skiriamas TVF fiskaline agentūra, kuriai pavedama vykdyti TVF finansines operacijas Lietuvos Respublikos vardu. Todėl galima teigti, kad nauji Lietuvos bankui suteikti uždaviniai yra vykdomi išimtinai Lietuvos interesais.

2.4.4 *Kokia apimtimi naujo uždavinio vykdymas sukelia interesų konfliktus su esamais centrinio banko uždaviniais*

Įstatymo projektuLietuvos bankui suteikti nauji uždaviniai nesukelia jokių interesų konfliktų su kitais šio banko vykdomais centrinio banko uždaviniais ir iš tiesų papildo jau esamą uždavinį –

valdyti, naudoti Lietuvos banko oficialiąsias užsienio atsargas ir jomis disponuoti[13].

2.4.5 *Kokia apimtimi naujo uždavinio vykdymas yra neproporcingas Lietuvos banko finansiniam ar organizaciniam pajėgumui*

Finansinio nepriklausomumo principas reikalauja, kad valstybės narės negali leisti savo nacionaliniams centriniams bankams atsidurti tokioje padėtyje, kad jie neturėtų pakankamų finansinių išteklių, reikalingų su ECBS susijusiems ir nacionaliniams uždaviniams vykdyti (vertinant iš veiklos ir finansinės perspektyvos). Lietuvos bankas privalės vykdyti finansinius įsipareigojimus, susijusius su Lietuvai nustatyta TVF kvota. Kaip numatyta įstatymo projekte, Lietuvos bankas TVF finansinėms operacijoms Lietuvos Respublikos vardu vykdyti naudoja savo finansinį turtą[14]. ECB vertinimu, TVF Lietuvos Respublikai skirta kvota yra 441,6 mln. SST (šiuo metu apytiksliai atitinka 554 mln. eurų[15]), o Lietuvos banko valdomo finansinio turto vertė – apytiksliai 14,5 mlrd. eurų[16]. Dėl turimo Lietuvos banko finansavimo jam kylantys su užsienio valiuta susiję įsipareigojimai atitinka visus atsargų požymius. Be to, nesitikima, kad Lietuvos bankui vykdant fiskalinės agentūros uždavinį ir dalyvaujant TVF finansinėje veikloje Lietuvos bankui iškils neproporcinga veiklos našta. Atsižvelgiant į tai, nauji Lietuvos bankui suteikti uždaviniai yra proporcingi jo finansiniam ar organizaciniam pajėgumui.

2.4.6 *Kokia apimtimi naujo uždavinio vykdymas atitinka institucinę Lietuvos banko sąrangą, atsižvelgiant į centrinio banko nepriklausomumo ir atskaitomybės aplinkybes*

Naujų uždavinių vykdymas nėra sudėtingas vertinant pagal institucinę Lietuvos banko sąrangą ir nesuteikia pagrindo nerimauti dėl bet kokio atskaitomybės, asmeninio arba institucinio nepriklausomumo. Lietuvos bankas spręs dėl dalyvavimo TVF finansinėse iniciatyvose, kurioms būtų naudojamas Lietuvos banko finansinis turtas[17], o Lietuvos Respublikai TVF valdytojų valdyboje atstovaus Lietuvos banko valdybos pirmininkas[18].

2.4.7 *Kokia apimtimi uždavinių vykdymas susijęs su reikšminga finansine rizika*

Įstatymo projekto aiškinamajame rašte teigiama, kad Lietuvos bankui suteikus naujus uždavinius jam iškiltų kredito ir užsienio valiutos keitimo rizikos[19]. Atsižvelgiant į pagrindinius nacionalinių centrinių bankų uždavinius saugoti ir valdyti oficialias valstybių narių užsienio atsargas, Lietuvos

13 Žr. Lietuvos banko įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 3 punktą.
14 Žr. įstatymo projekto 4 straipsnio 2 dalį.
15 Remiantis įstatymo projekto aiškinamajame rašte pateikta informacija.
16 Remiantis 2016 m. Lietuvos banko metine ataskaita.
17 Žr. įstatymo projekto 6 ir 7 straipsnį.
18 Žr. įstatymo projekto 8 straipsnį.
19 Žr. įstatymo projekto aiškinamojo rašto 2 lapą.

banko padėtis leidžia valdyti šią finansinę riziką, susijusią su banko dalyvavimu TVF finansinėje veikloje.

2.4.8 *Kokia apimtimi Lietuvos banko sprendimus priimančių organų nariams kyla neproporcinga politinė rizika ir daroma įtaka jų asmeniniam nepriklausomumui*

Dėl įstatymo projektu suteikiamų uždavinių vykdymo Lietuvos banko sprendimus priimančių organų nariams nekyla neproporcinga politinė rizika ir tai neturi įtakos asmeniniam nepriklausomumui.

2.4.9 *Išvada*

ECB mano, kad įstatymo projektu Lietuvos bankui numatomi suteikti su TVF susiję uždaviniai laikytini centrinio banko uždaviniais. Šie nauji uždaviniai susiję su ECB ir nacionaliniams centriniams bankams pagal Sutartį ir ECBS statutą suteiktais uždaviniais, o dauguma euro zonos nacionalinių centrinių bankų tokius uždavinius vykdo. Nors šie uždaviniai, atsižvelgiant į tai, kad TVF narėmis yra valstybės, yra vykdomi išimtinai Lietuvos interesais, dėl to nekyla interesų konflikto su esamais centrinio banko uždaviniais ir jie yra proporcingi Lietuvos banko finansiniam ar organizaciniam pajėgumui. Nors suteikus šiuos naujus uždavinius Lietuvos bankas susidurs su papildoma kredito ir užsienio valiutos kurso rizika, jis yra tinkamai pasirengęs valdyti šią su dalyvavimu TVF finansinėje veikloje susijusią finansinę riziką, atsižvelgiant į esamą uždavinį – saugoti ir valdyti oficialias užsienio atsargas. Be to, naujas uždavinys atitinka institucinę Lietuvos banko sąrangą, taip pat ir atsižvelgiant į centrinio banko nepriklausomumo ir atskaitomybės aplinkybes, ir sprendimus priimančių organų nariams nekelia neproporcingos politinės rizikos bei nepaveikia šių narių asmeninio nepriklausomumo.

3. Finansų ministerijos sumokėtų lėšų pagal Lietuvos Respublikai skirtą TVF kvotą grąžinimas

3.1 Per 30 darbo dienų nuo šio įstatymo projekto įsigaliojimo Lietuvos bankas privalo grąžinti į valstybės biudžetą Finansų ministerijos už Lietuvos Respublikos kvotą TVF sumokėtų lėšų sumą, atitinkančią TVF sąskaitų Nr. 1 ir Nr. 2, esančių Lietuvos banke, likutį šio įstatymo projekto įsigaliojimo dieną[20]. ECB atkreipia dėmesį, kad Lietuvos bankas, vykdydamas mokėjimus į valstybės biudžetą, privalo laikytis Sutarties 123 straipsnyje įtvirtinto piniginio finansavimo draudimo ; šiam draudimui yra numatytos tam tikros išimtys Sutarties 123 straipsnio 2 dalyje, ECBS statuto 21 straipsnio 2 dalyje ir Reglamente (EB) Nr. 3603/93. Konkrečiai Reglamento (EB) Nr. 3603/93 7 straipsnyje yra numatyta, kad nacionalinių centrinių bankų vykdomas valstybinio sektoriaus įsipareigojimų finansavimas per TVF nelaikomas kreditu pagal Sutarties 123 straipsnį. Reglamento (EB) Nr. 3603/93 14 konstatuojamojoje dalyje paaiškinamas šios išimties loginis pagrindas ir nurodoma, kad dėl nacionalinių centrinių bankų vykdomo valstybinio sektoriaus įsipareigojimų finansavimo per TVF „atsiranda užsienio reikalavimai, kuriems būdingos tokios pačios savybės kaip aktyvų atsargoms“, todėl minėtas finansavimas turi būti leidžiamas. Todėl Reglamento (EB) Nr. 3603/93 7 straipsnyje numatyta išimtis aiškintina atsižvelgiant į šį loginį pagrindą[21].

---

20 Žr. įstatymo projekto 10 straipsnio 3 dalies 2 punktą.

21 Tokį aiškinimą atitinka nuomonės CON/2005/29 ir CON/2013/16. Dėl NCB finansuojamos TVF kvotos didinimo žr. nuomones CON/2012/65 ir CON/2011/97. Visos ECB nuomonės skelbiamos ECB interneto svetainėje www.ecb.europa.eu.

3.2 Oficialiosios tarptautinės atsargos – išorės turtas, kurį pinigų institucijos kontroliuoja ir gali nedelsdamos panaudoti mokėjimų balanso finansavimo reikmėms, intervencijai valiutų rinkose siekiant valdyti valiutos kursą ir kitais susijusiais tikslais (pvz., pasitikėjimui valiuta ir ekonomika palaikyti arba skolinimuisi iš užsienio pagrįsti)[22]. Pagal šią apibrėžtį oficialiosios tarptautinės atsargos turi būti užsienio valiutos turtas ir, be aukso lydinių, turi būti nerezidentams skirti reikalavimai. Šiuo klausimu kai Lietuvos bankas į valstybės biudžetą sumokės sumą, atitinkančią TVF sąskaitos Nr. 1 ir Nr. 2 likutį, Lietuvos bankas iš Finansų ministerijos perims užsienio valiutos reikalavimus, išreikštus SST nerezidentams (TVF), o šiems būdingi visi oficialiųjų tarptautinių atsargų požymiai[23].

3.3 Remiantis tuo, kas išdėstyta, ECB mano, kad Lietuvos banko atliekamas Finansų ministerijos už Lietuvos Respublikos kvotą TVF sumokėtų lėšų sumos pervedimas į valstybės biudžetą, kaip nurodyta 3.1 dalyje, atitinka Reglamento (EB) Nr. 3603/93 7 straipsnį ir nepažeidžia piniginio finansavimo draudimo[24].

Ši nuomonė bus skelbiama ECB interneto svetainėje.

Priimta Frankfurte prie Maino 2017 m. gruodžio 1 d.

[parašas]

ECB Pirmininkas

Mario DRAGHI

22 Žr. Tarptautinio valiutos fondo „Mokėjimų balanso ir tarptautinių investicijų balanso vadovą“, 6-as leidimas, 2009, p. 111-18.

23 2016 m. lapkričio 3 d. Europos Centrinio Banko gairių (ES) 2016/2249 dėl Europos centrinių bankų sistemos apskaitos ir finansinės atskaitomybės teisinio pagrindo (ECB/2016/34) (OL L 347, 2016 12 20, p. 37) IV priedo lentelės „Turtas“ 2.1 punkto c papunktyje ties „kitais reikalavimais“ išvardijami bet kokie „bendrieji skolinimosi susitarimai, pagal specialiuosius skolinimosi susitarimus suteiktos paskolos, indėliai į TVF valdomus fondus“, kurie priskiriami „Iš Tarptautinio valiutos fondo (TVF) gautinoms lėšoms“.

24 Taip pat žr. nuomones CON/2009/100, CON/2010/40 ir CON/2011/10.